

ihale sözleşmesinin imzalanması ile tamamlanan ihale sürecinden sonraki bir tarihte, hakkında alınan yasaklama kararının iptalinden ve irat kaydedilen geçici teminatın iadesi istemiyle adli yargıda açılan istirdat davasının görev yönünden reddinden sonra açılan davada, öncelikle sonuçlandırılması özel önem taşıyan uyuşmazlık olarak nitelendirilmesine imkân bulunmayan, irat kaydedilen geçici teminat tutarının ödeme tarihinden itibaren işletilecek ticari faiziyle

**birlikte tazminine ilişkin
tam yargı isteminden
kaynaklanan dava konusu
uyuşmazlığın ivedi yargılama
usulü kapsamında yer almadığı
açık olup Mahkemece karara
bağlanması gerekmektedir**

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2021/188 K.

2020/3976 E. ,

.

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2020/3976

Karar No:2021/188

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Bakanlığı

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ... İnşaat Temizlik Gıda Yemek Üretim
Nakliye Güvenlik ve Bilgisayar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret
Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN_KONUSU : ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:...
sayılı kararının bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi Baştabipliği'nce 13/09/2010 tarihinde açık **ihale** usulü ile gerçekleştirilen "Hastane Bilgi Sistemi Kullanım Elemanı Hizmet Alımı" **ihalesine** ilişkin olarak, teklif mektubunu imzalayan şirket yetkilisinin **ihale** yasaklısı olduğu gerekçesiyle teklifi değerlendirme dışı bırakılarak geçici teminatı gelir kaydedilen davacı şirket tarafından, gelir kaydedilen 180.000,00-TL geçici teminatın ödeme tarihinden itibaren ticari faiz uygulanmak suretiyle ödenmesine karar verilmesi istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; kamu **ihale**lerinden yasaklanmış olma hâlinin idarî bir işlem veya mahkeme kararının bulunması koşuluna bağlı olduğu, ancak davacı şirket hakkında bu yönde herhangi bir idari işlemin veya mahkeme kararının bulunmadığı görüldüğünden, davacı şirketin **ihaleye** katılım aşamasında sunmuş olduğu geçici teminatın irat olarak kaydedilemeyeceği, bu nedenle irat olarak kaydedilen geçici teminatın Mahkeme kararı doğrultusunda iade edildiği tarihe kadar işleyecek yasal faiziyle birlikte davacı şirkete ödenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle davanın kabulüne, irat kaydedilen geçici teminatın iade edildiği tarihe kadar işleyecek yasal faiziyle birlikte davacı şirkete ödenmesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde ... Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf kanun yolu açık olmak üzere karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdarî Dava Dairesi'nce verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; uyuşmazlığın konusunun "180.000-TL tutarındaki geçici teminatın kesinti tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi" istemi olduğu, başka bir ifadeyle 2577 sayılı Kanun'un 20. maddesinde belirtilen ivedi işlerden olduğu anlaşıldığından, uyuşmazlığın istinaf yoluyla Bölge İdare Mahkemesi'nde incelenmesinin mümkün bulunmadığı, bakılan dava, **ihale** işlemlerinden kaynaklandığından ve ivedi yargılama usulüne tabi olduğundan Mahkeme kararının temyiz yolu ile

Danıştay tarafından incelenmesi gerektiği gerekçesiyle istinaf başvurusunun görev yönünden reddine, dava dosyasının Danıştay'a gönderilmek üzere ... İdare Mahkemesi'ne iadesine karar verilmiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'UN DÜŞÜNCESİ : Dosyanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin birinci fıkrası ve Geçici 8. maddesi uyarınca görevli ve yetkili olan Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

USUL YÖNÜNDEN:

2577 sayılı Kanun'un 6545 sayılı Kanun'la değişik 45. maddesinin birinci fıkrasında, idare ve vergi mahkemelerinin kararlarına karşı, başka kanunlarda aksine bir hüküm bulunsa dâhi, mahkemenin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine, kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde istinaf yoluna başvurulabileceği, ancak, konusu beş bin Türk lirasını geçmeyen vergi davaları, tam yargı davaları ve idarî işlemlere karşı açılan iptal davaları hakkında idare ve vergi mahkemelerince verilen kararların kesin olduğu, bunlara karşı istinaf yoluna başvurulamayacağı belirtilmiş; aynı maddenin son fıkrasında, ivedi yargılama usulüne tâbi olan davalarda istinaf yoluna başvurulamayacağı kurala bağlanmış; 2577 sayılı Kanun'a 6545 sayılı Kanun'la eklenen Geçici 8. maddesinin birinci fıkrasında, ivedi yargılama usulü hariç olmak üzere bu Kanun'la idarî yargıda kanun yollarına ilişkin getirilen hükümlerin, 2576 sayılı Kanun'un, bu Kanun'la değişik 3. maddesine göre kurulan bölge idare mahkemelerinin tüm yurttan göreve başlayacakları tarihten sonra verilen kararlar hakkında uygulanacağı, bu tarihten önce verilmiş kararlar hakkında, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan kanun yollarına

ilişkin hükümlerin uygulanacağı belirtilmiş; 07/11/2015 tarih ve 29525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adalet Bakanlığının Bölge Adliye Mahkemeleri ve Bölge İdare Mahkemelerinin Tüm Yurtta Göreve Başlayacakları Tarihe İlişkin Kararı’nda, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun uyarınca kurulan bölge idare mahkemelerinin 20/07/2016 tarihinde tüm yurttan göreve başlayacağı kurala bağlanmıştır.

Bu düzenlemelere göre, idare ve vergi mahkemelerinin, konusu beş bin Türk lirasını geçmeyen davalarda verilen kararları ile ivedi yargılama usulüne tâbi davalarda verilen kararları hariç, 2576 sayılı Kanun’un 6545 sayılı Kanun’la değişik 3. maddesine göre kurulan bölge idare mahkemelerinin tüm yurttan göreve başladıkları 20/07/2016 tarihinden sonra verilen nihaî kararlarına karşı istinaf yoluna başvurulabilecektir.

2577 sayılı Kanun’a 6545 sayılı Kanun’un 18. maddesiyle eklenen “İvedi yargılama usulü” başlıklı 20/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, **ihale**den yasaklama kararları hariç **ihale** işlemlerinden doğan uyuşmazlıklarda söz konusu yargılama usulünün uygulanacağı; ikinci fıkrasının (g) bendinde, verilen nihaî kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde temyiz yoluna başvurulabileceği kurala bağlanmıştır.

Aktarılan düzenlemelere göre ivedi yargılama usulüne tâbi olan uyuşmazlıklarla ilgili olarak ilk derece mahkemelerince verilen kararlara karşı hangi tarihte verildiğine bakılmaksızın temyiz kanun yoluna başvurulabileceği, bunlar dışında kalan uyuşmazlıklarla ilgili olarak 20/07/2016 tarihinden sonra verilen kararlara karşı kural olarak istinaf kanun yoluna başvurulabileceği, ancak 2577 sayılı Kanun’un 46. maddesinde tahdidî olarak sayılan uyuşmazlıklarla ilgili kararlara karşı istinaf kanun yolundan sonra temyiz kanun yoluna da başvurulabileceği açıktır.

Bu noktada mahkeme kararına karşı istinaf kanun yoluna mı, yoksa temyiz kanun yoluna mı başvurulabileceğinin belirlenmesi için öncelikle uyuşmazlığın ivedi yargılama usulüne tâbi olup olmadığının tespiti zorunludur. 2577 sayılı Kanun’a 6545

sayılı Kanun'un 18. maddesiyle eklenen "İvedi yargılama usulü" başlıklı 20/A maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, **ihaleden** yasaklama kararları hariç **ihale** işlemlerinden doğan uyuşmazlıklarda ivedi yargılama usulünün uygulanacağı kurala bağlandığından, **ihale** işlemlerinden doğan uyuşmazlıklardan ne anlaşılması gerektiğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

6545 sayılı Kanun'un 18. maddesinin gerekçesinde, "İdarî yargıda davaların tümü aynı usul takip edilmek suretiyle sonuçlandırılmaktadır. Ancak idarî davaların bazıları, niteliği itibarıyla diğerlerinden farklıdır. Bu tür davaların geciktirilmeksizin karara bağlanması gerekmektedir. Bu bakımdan, gecikerek karar verilmesinde hem idare hem de davacılar bakımından katlanılması zor ya da imkânsız sonuçlar doğuracak sınırlı sayıdaki dava türünün, diğerlerine göre daha ivedi bir şekilde sonuçlandırılması gerekmektedir. Yargısal sürecin, süratle sonuçlandırılması özel önem taşıyan **ihale**, özelleştirme, acele kamulaştırma uyuşmazlıklarından kaynaklanan bazı davaların ivedilikle sonuçlandırılmaması hâlinde, hukukî belirsizlik doğmasına neden olmaktadır. Madde ile Avrupa örneklerinde olduğu gibi idarî yargılamaya ivedi yargılama usulü kurumu kazandırılmaktadır." açıklamalarına yer verilmiştir. Kanun'un gerekçesinde de ifade edildiği üzere, sınırlı sayıdaki dava türü ivedi yargılama usulüne tâbidir. Nitekim gerekçede **ihale**yle bağlantılı tüm işlemlerin değil, yargısal sürecin süratle sonuçlandırılması özel önem taşıyan **ihale** uyuşmazlıklarının bu yargılama usulüne tâbi kılındığı vurgulanmıştır.

Öte yandan, **ihale** işlemlerine ilişkin idarî usulü düzenleyen temel kanunlardan olan 2886 sayılı Devlet **İhale** Kanunu'nun 4. maddesinde, **ihalenin**, "Bu Kanun'da yazılı usul ve şartlarla işin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve yetkili mercilerin onayı ile tamamlanan sözleşmeden önceki işlemleri"; 4734 sayılı Kamu **İhale** Kanunu'nun 4. maddesinde ise, "Bu Kanun'da yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin

istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve **ihale** yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri" ifade ettiği belirtilmiş olup, bu kanunî tanımlamalar ve istikrar kazanan içtihatlar dikkate alınarak **ihale** ilanı ile başlayıp sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan süreçte idarece tesis edilen işlemlerin ivedi yargılama usulüne tâbi **ihale** işlemleri olduğunun kabulü gerekir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirketin Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi Baştabipliği'nce 13/09/2010 tarihinde açık **ihale** usulü ile gerçekleştirilen "Hastane Bilgi Sistemi Kullanım Elemanı Hizmet Alımı" **ihalesine** katıldığı ancak teklif mektubunu imzalayan şirket yetkilisinin **ihale** yasaklısı olduğu gerekçesiyle davacının teklifinin değerlendirme dışı bırakılarak geçici teminatının gelir kaydedildiği ve hakkında kamu **ihale**lerine katılmaktan yasaklama işlemlerine başlanması kararı alındığı, bunun üzerine davacı tarafından itirazın şikâyet başvurusunda bulunduğu, Kamu **İhale** Kurulu'nun 26/01/2011 tarihli kararıyla başvurunun reddedildiği ve şirket yetkilisi hakkında yasaklama işlemlerinin yapılması hususunun idareye bildirilmesine karar verildiği, davacı tarafından öncelikle 12/04/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan **ihale**lere katılmaktan yasaklama kararına karşı dava açıldığı, ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla işlemin iptaline karar verildiği, bu kararın kesinleşmesi üzerine geçici teminatın iadesi istemiyle ... Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde ... esas sayılı dosya üzerinden istirdat davası açıldığı, Mahkemece davanın kabulüne karar verildiği, bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine, Yargıtay tarafından uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle kararın bozulduğu, Mahkemece bozmaya uyularak davanın görev yönünden reddine karar verildiği, karar düzeltme istemiyle Yargıtay'a yapılan başvurunun reddine ilişkin kararın 30/12/2015 tarihinde tebliği üzerine geçici teminat karşılığı olan 180.000,00-TL'nin ödeme tarihinden itibaren ticari faiz uygulanarak tazminine karar verilmesi istemiyle bakılan

davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan **ihale** sürecinden sonraki bir tarihte, hakkında alınan yasaklama kararının iptalinden ve irat kaydedilen geçici teminatın iadesi istemiyle adli yargıda açılan istirdat davasının görev yönünden reddinden sonra açılan davada, öncelikle sonuçlandırılması özel önem taşıyan uyuşmazlık olarak nitelendirilmesine imkân bulunmayan, irat kaydedilen geçici teminat tutarının ödeme tarihinden itibaren işletilecek ticari faiziyle birlikte tazminine ilişkin tam yargı isteminden kaynaklanan dava konusu uyuşmazlığın ivedi yargılama usulü kapsamında yer almadığı açık olup, istemin ... Bölge İdare Mahkemesi'nce karara bağlanması gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Temyiz isteminin GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE,

2. Dosyanın istinaf incelemesinde görevli (ve yetkili) ... Bölge İdare Mahkemesi'ne gönderilmek üzere kararı veren ... İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine, 20/01/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.